

да събуди и повдигне славянскитѣ народи въ Турция заповѣдала да се напечати на славянски езикъ единъ манифестъ и натоварила подполковникъ Коразинъ, по народностъ българинъ, офицеръ въ руската армия, да го разпространи въ България. Преоблѣченъ като калугеръ, той дошелъ въ България и сполучливо изпълнилъ своята мисия. Въ манифеста Екатерина казвала, че тя е обявила война на Турция за защита на християнската вѣра и кани българитѣ да възстанатъ, за да добиятъ свобода, като имъ обещава своята помощъ и своето покровителство. За сполучливо изпълнената задача Коразинъ е билъ назначенъ началникъ на доброволческия отредъ отъ българи изъ Влашко и Молдова. Отредътъ се сражавалъ храбро и се прославилъ при обсадата на Гюргево. Войната се свършила съ Кючукъ-Кайнарджикския миръ, 1774 год.; съ тоя миръ Русия, между другитѣ придобивки, добила пръвото да назначава свои консули въ Турция, гдето намири за нужно, и да се грижи за християнскитѣ народи на Балканския полуостровъ.

Отъ времето на тази война се явилъ у българитѣ оня силенъ, утешителенъ гласъ и онова неизразимо чувство на надежда, че на великия православенъ господаръ предстои да съкруши полумесеца и да даде свобода на поробенитѣ православни народи.

Презъ 1787 година се почнала нова война между Русия и Турция, която война се свършила съ Яшкия миръ, 1791 година. Съ тоя миръ Русия добила правото на покровителство върху двеѣ княжества—Влашко и Молдава.

Отсега нататкъ българитѣ вече взимали деятелно участие въ всички възстания, които поробенитѣ народи, сърби и гърци, повдигали за отхвърляне на турското иго. Въ прочутото сръбско възстание отъ 1806 год. взели участие хиляди българи, които удивили свѣта съ своята храбростъ и неустрашимостъ. Въ това възстание се прославили българскитѣ войводи хайдутъ Велко и Кондѣо.

Особено деятелно участие взели българитѣ въ войната на Русия съ Турция презъ 1809—1810 год.; тѣ образували три конни и три пеши полка, по 100 човѣка въ полкъ. Презъ 1810 год., когато главнокомандуващиятъ рускитѣ войски миналъ Дунава, той поискалъ да повдигне и българитѣ; за тая цель той взелъ съ себе си отъ Букурещъ Софроний Вратчански, съ когото стигналъ до Разградъ. Навсѣкжде Софроний проповѣдвалъ между българитѣ да възстанатъ срещу туритѣ, да посрещнатъ гостолюбиво руското войнство, което ще ги освободи отъ турцитѣ. За тая